

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
"Деякі питання організації харчування у закладах спеціалізованої освіти
спортивного профілю із специфічними умовами навчання"

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання організації харчування у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання" (далі – проєкт акта) розроблений з метою врегулювання питання організації харчування учнів (студентів), які навчаються у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання з урахуванням підвищеної потреби організму спортсменів у енергії та поживних харчових речовинах.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено відповідно до абзацу третього частини третьої статті 21 Закону України "Про освіту".

Необхідність прийняття акта обумовлена потребою визначити норми та Порядок організації харчування у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, враховуючи специфіку їх діяльності.

Відповідно до Закону України "Про освіту" та Положення про заклад спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 листопада 1999 року № 2061 (далі – Положення), особи, які здобувають спортивну освіту в закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, безоплатно забезпечуються харчуванням згідно із законодавством.

В Україні діє мережа закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, основою діяльності яких є безперервний навчально-тренувальний процес протягом року, що здійснюється на основі сучасної методики тренування із застосуванням технічних засобів і відновлювальних заходів на базі освоєння тренувальних і змагальних навантажень.

На сьогодні харчування учнів (студентів) закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання (далі – заклад спортивного профілю) здійснюється відповідно до додатка 5 до постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2004 р. №1591 "Про затвердження норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку" (далі – постанова № 1591) за нормами харчування, які визначені для закладів спортивного профілю.

З 1 вересня 2021 року набуває чинності постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 305 "Про затвердження норм та Порядку

організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку", згідно з якою втрачає чинність постанова № 1591.

Додатки до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 305 "Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку" (далі – норми), не передбачають окремо норми харчування саме у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, як це було визначено у додатку 5 до постанови № 1591, враховуючи специфіку діяльності таких закладів спортивного профілю.

У додатках до норм визначено відповідні вікові групи, старша з яких – від 14 до 18 років. Проте слід зазначити, що у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання навчаються учні (студенти) старші 17 років.

Отже, на законодавчому рівні не визначені норми харчування для осіб, які здобувають спортивну освіту в закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, старші 17 років. А норми споживання основних груп харчових продуктів, визначені у додатках 5, 6 до норм, значно менші за ті, що затверджені додатком 5 до постанови 1591, а також розраховані на п'ятиденне перебування здобувачів освіти/дітей. Проте за специфікою діяльності закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю учні (студенти) беруть участь у цілорічному безперервному навчально-тренувальному процесі та у спортивних заходах і постійно проживають у закладі спортивного профілю та забезпечуються харчуванням 7 днів на тиждень.

Гранична денна енергетична цінність харчування, зазначена у додатку 5 до постанови 1591, встановлена у розмірі 6001 ккв. Проте добова енергетична цінність харчування для здобувачів освіти, які активно займаються спортом (за статтю і віком), визначена у додатку 15 до норм, значно менша за діючу. Навантаження, які проходять часом на межі функціональних можливостей організму, супроводжуються значними змінами метаболічних процесів в організмі, що зі свого боку потребує особливого підходу до харчування спортсменів.

Значне зниження обсягів добової енергетичної цінності харчування для здобувачів спортивної освіти та зменшення норм споживання харчових продуктів для спортсменів, які виконують встановлений режим навчально-тренувальної роботи, який у деяких видах спорту, що розвиваються в цих закладах, становить 5-6 годин на день, не сприятиме відновленню енергетичних витрат організму спортсменів.

У разі практичного застосування норм закладами спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, які є базовими закладами в Україні в системі підготовки спортивного резерву до складу збірних команд, значно погіршиться раціон спортсменів, який має бути збалансованим, оскільки організація навчально-тренувального процесу, що стає більш

інтенсивним, потребує великих фізичних і нервово-психічних навантажень під час тренувань і, особливо, змагань.

Отже, необхідність прийняття акта обумовлено потребою щодо затвердження окремих норм та Порядку організації харчування у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, враховуючи специфіку їх діяльності та потребу особливого підходу щодо харчування спортсменів.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується затвердити норми та Порядок організації харчування у закладах спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання для учнів (студентів), які здобувають спортивну освіту, внести відповідні зміни до норм харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 305.

4. Правові аспекти

Акти законодавства, які містять правові підстави розроблення проєкту акта:
Закони України:

"Про освіту";

"Про повну загальну середню освіту";

"Про фахову передвищу освіту";

"Про вищу освіту";

"Про місцеве самоврядування в Україні";

"Про оздоровлення та відпочинок дітей";

"Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення";

"Про захист населення від інфекційних хвороб";

"Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів";

"Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів";

постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 1999 р. № 2061 "Про затвердження Положення про заклад спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребує додаткових витрат із державного бюджету України та місцевих бюджетів.

Запропоновані норми харчування є ідентичними до норм, що визначені у додатку 5 до постанови 1591, і наразі використовуються закладами спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання, на що щороку передбачаються кошти з відповідних бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не виносився на громадське обговорення.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування.

Проект акта не стосується соціально-трудової сфери, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їхніх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

Проект акта не стосується прав осіб з інвалідністю, тому не потребує погодження з Уповноваженим Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їхніми спілками.

Проект акта не стосується питань функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта буде надісланий до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проєкту акта не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації акта - забезпечення учнів (студентів) закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання повноцінним збалансованим харчуванням з урахуванням принципів здорового харчування та потреби організму спортсменів у енергії та поживних харчових речовинах висококалорійним харчуванням, що дасть можливість

виконувати навантаження визначеного обсягу навчально-тренувальної роботи та змагальної діяльності.

Практичне застосування запропонованих норм закладами спортивного профілю, які є базовими закладами в Україні в системі підготовки спортивного резерву до складу збірних команд, сприятиме покращенню раціону спортсменів, який має бути збалансований, оскільки організація навчально-тренувального процесу, який стає більш інтенсивним, потребує великих фізичних і нервово-психічних навантажень під час тренувань і, особливо, змагань.

Ризики, пов'язані з реалізацією акта, відсутні.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Інформація щодо впливу реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
учні (студенти) закладів спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання	забезпечення учнів (студентів) необхідним харчуванням з урахування енергетичних затрат під час навчально-тренувального процесу та потреб організму на відновлювання витраченої енергії.	зміцнення здоров'я та можливість якісно реалізувати себе на спортивних змаганнях.

Міністр молоді та
спорту України

Вадим ГУТЦАЙТ

_____ 2021 р.